

Notulen vergadering Webrichtlijnen Expert Groep 9 december 2015

Over de vergadering

Datum en tijd:

9 december 2015, 10:00 – 13:00

Locatie:

Seats2Meet, Utrecht

Voorzitter:

Alexander Fase (AF)

Projectsecretaris:

Michèlle van Vlerken (MV)

Versie:

1.0

Aanwezig:

- Gerrit Berkouwer (GB)
- Bram Duvigneau (BD)
- Jules Ernst (JE)
- Wilco Fiers (WF)
- Marijke van Grafhorst (MG)
- Jeroen Hulscher (JH)
- Raph de Rooij (RR)
- Frank Schaap (FS)
- Kim de Willigen (KW)
- Edwin Witlox (EW)
- Ric van Westhreenen (RW)

Inhoudsopgave

1. Welkom.....	3
2. Status werkgroep Toepassingskader.....	3
Besluit:.....	6
3. Bespreking adviezen vanuit de WEG van vergadering 11-11-2015.....	7
3.1 Advies DigiD Timeout.....	7
3.2 Advies kopregels.....	7
3.3 Advies knoppen en links.....	8
4. Terugkoppeling NEN-bijeenkomst.....	9
5. Terugblik & vooruitblik 2015 – 2016.....	11
6. Rondje langs de velden.....	15

1. Welkom

AF opent de vergadering.

Simon Besters, Wiep Hamstra, Iacobien Riezebosch hebben zich afgemeld.

Besproken wordt wat te doen met leden die (bijna) nooit komen. Voorstel MG: maak het slapende leden. Ze mogen wel meedoen als er een publieke review is.

AF is gevoelig voor dit argument.

GB: als je mee wilt doen, moet je er ook zijn. Als iemand er nooit is maar wel mee mag doen met reviews, krijgt hij dan een voorkeur. Dat is wel raar.

EW: slapende leden hebben geen stemrecht.

Conclusie AF: leden die nooit komen worden eerst benaderd door AF, op basis van de reactie kijken we verder. [actiepunt AF]

Er is een gemotiveerde aanmelding van Mariepauline Holman, gemeente Schijndel. AF nodigt haar uit, goede motivatie. Bovendien belangrijk dat gemeenten ook in voldoende mate aanwezig zijn.

Daarnaast ook benaderd door iemand uit gemeente Den Haag (naam niet paraat). Deze persoon wordt geattendeerd op aanmeldprocedure. Als andere WEG-leden iemand weten kunnen ze deze ook op de aanmeldprocedure attenderen.

Aanmeldprocedure: geïnteresseerden kunnen zich aanmelden met CV en motivatie bij Alexander Fase (alexander.fase@logius.nl).

Andere huishoudelijke mededelingen?

MG: agendawijziging: graag beginnen met de status van de werkgroep Toepassingskader (voorafgaand aan de WEG bijeenkomst heeft AF met de werkgroep een overleg gehad). AF is akkoord.

WF: ter info: ik ben van werkgever veranderd (DQ Systems, Amerikaanse organisatie die zich met toegankelijkheid bezighoudt). WF stuurt dit door aan MV [actiepunt WF]. Moet op website aangepast worden [actiepunt MV]. WF is aangenomen op de software-afdeling. Hij blijft in Nederland wonen en hij blijft ook lid van de WEG.

2. Status werkgroep Toepassingskader

AF: vanochtend heb ik met de werkgroep Toepassingskader bij elkaar gezeten, naar aanleiding van de mailwisseling van vorige keer. Lees de notulen om een beeld te vormen van de discussie. Besloten is toen door AF pas op de plaats te maken om de volgende redenen:

1. Budget: er is wel een roadmap, maar het is onduidelijk wat bijbehorende budgetten zijn. AF kan geen financiële verantwoordelijkheid nemen.
2. Tussen de regels door heeft AF bespeurd dat er een vraag speelt over de

positionering van het Toepassingskader ten opzichte van de norm. Direct is gezegd dat deze discussie buiten de opdracht staat. Toch is deze door blijven spelen bij het werk van de werkgroep.

Deze punten waren aanleiding voor AF om de mail te verzenden met een aantal vragen, namelijk:

1. Kan er een budget opgesteld worden?
2. Klopt het dat er een meer fundamentele vraag speelt die de voortgang belemmert.

Uit het gesprek vanochtend is gekomen dat er inderdaad geen budget opgesteld kon worden en dat een andere aanvieligroute nodig is, en dat er inderdaad toch nog een vraagstuk op tafel ligt. AF citeert RR dat dit een 'struikelblok' is.

RR: er is inderdaad de nodige discussie hoe we met het Toepassingskader om moeten gaan, omdat het wordt gebruikt om verklaringen op te stellen en in die verklaringen delen van de site buiten te sluiten, en toch conformiteit met de norm te claimen. Dit terwijl in de norm expliciet is beschreven wanneer je conformiteit mag claimen. En dat mag niet als je uitzonderingen definieert op basis van het Toepassingskader. Je kunt dus wel zeggen dat delen buiten scope zijn geplaatst, maar dan mag je geen conformiteit claimen.

AF: Je hebt twee dingen: voldoen aan de norm (WCAG / Webrichtlijnen + evaluatiemethode) en voldoen aan beleid: het 'pas toe of leg uit'-beleid, dat dus ruimte biedt aan een 'leg uit'. Er zou een duidelijke hiërarchie aangebracht moeten worden met betrekking tot het Toepassingskader. Is het boven-, neven- of ondergeschikt aan de norm. Het Toepassingskader is naar de Kamer gestuurd, maar de positie is niet duidelijk. Het is belangrijk om deze vraag te stellen. Ik heb aan de werkgroep meegegeven dat we sowieso met BZK in een traject zitten over wat er volgend jaar gaat gebeuren: de communicatie, de regelgeving. Deze vraag over het Toepassingskader neem ik ook mee.

We zijn tot de slotsom gekomen dat de werkgroep nu wordt opgeheven. Eerst moeten we de vraag over de positionering helder krijgen.

RR en BD geven aan dat dit een goede samenvatting is.

AF: het verslag van het overleg wordt nog gedeeld. Het geüpdatet document van het Toepassingskader had ik gedeeld, maar er zaten nog oude toegangsrechten op. Nu zou iedereen wel toegang moeten hebben. Er is een probleem met het weergeven van de revisies. De werkgroep heeft deze wel opgeslagen maar kan ze niet exporteren / zichtbaar maken.

RR deelt de link van het oorspronkelijke document met de WEG. Iedereen met de link heeft toegang. Het document is bevroren, dus geen bewerkrechten, alleen lezen.

AF: ik verwacht bij de eerstvolgende WEG vergadering meer duidelijkheid te hebben over een aantal zaken: communicatie, vernieuwing website, het rapportagemodel waar TU Twente aan werk (de minister heeft hier al

toezeggingen over gedaan in het AO). Maar als we al eerder duidelijkheid hebben over de positionering van het Toepassingskader zal ik dit sowieso terugkoppelen aan de werkgroep.

MG: ik begrijp de procedure. Maar wat doen we op dit moment met de markt.

AF: de vraag gaat terug naar BZK hoe om te gaan met de positionering. Ik heb geen beeld hoe breed dit document gebruikt wordt door de markt.

BD: dit wisselt. Ik heb er ook geen breed beeld van. Sommige klanten noemen het 'hét' document waar je naar moet kijken en weten niet eens dat de norm bestaat, anderen noemen het een handreiking.

JH: dan hebben ze het Toepassingskader niet goed gelezen, want daarin staat duidelijk uitgelegd dat het geen vervanging van de norm is. Ik vind oprecht dat iemand bij een gemeente de norm niet hoeft te lezen. Ik ben al blij als een gemeente het gebruikt. Beter dan gemeenten die niets doen.

AF: we zijn nu bezig met vernieuwing van de website. Deze vragen komen nadrukkelijk aan de orde. We gaan iets doen aan de positionering van het Toepassingskader.

MG: Het beeld dat ik heb is dat veel mensen nu in hun verklaring zeggen dat ze het Toepassingskader volgen. Op basis daarvan stellen ze de verklaring op. Maar daar is het niet voor bedoeld. Er is steeds meer diffusiteit op de markt. Als je het niet wilt grijp je alles aan om je ervan af te maken. Ik zie veel positieve bewegingen maar ook negatieve. Maar het is wel verwarrend. Dit draagt niet bij aan duidelijkheid in de markt. Ik zou toch wel eens helder willen hebben hoe we daar nu met elkaar over denken. Temeer met de VN ratificatie. Het bedrijfsleven heeft dan een eigen agenda vastgesteld. Mensen uit het MKB vragen mij: kunnen we met het Toepassingskader ook iets voor het bedrijfsleven? Ik vind dat duidelijker moet worden waar het Toepassingskader voor geldt: alleen voor de overheid?

JH: Dat is een beleidsvraag. We kunnen dit terugkoppelen maar het is gevaarlijk om hier uitspraken over te doen.

AF: er lopen nu trajecten met BZK. Communicatie komt nadrukkelijk aan de orde. Ook over deze zaken zijn vragen gesteld. We hebben een rondje langs doelgroepen gedaan met betrekking tot de website om te kijken hoe zij er mee omgaan. We hebben bijvoorbeeld een card sorting gedaan. KW was er ook bij, en bijvoorbeeld Walter van Opzeeland van de Oogvereniging. We hebben verschillende doelgroepen benaderd om te onderzoeken wat voor hen belangrijk is in de communicatie. Dus dit komt terug in de nieuwe website. Maar een aantal vragen moet BZK beantwoorden.

MG: maar de vraag blijft. In het Toepassingskader is gezegd dat er elk halfjaar een update zou zijn. Er zijn nu al tekstueel dingen aangepast. Zou je dat dan toch niet zo al doorzetten?

AF: eens, maar we moeten dan wel de revisies in beeld krijgen. Ik zie nu niet wat is veranderd. Daarna kunnen we besluiten of we dit document als een

tussentijdse stap kunnen aanbieden. De grotere communicatie-vraag richting BZK blijft wel staan.

FS: ik zie vooral dat mensen de Webrichtlijnen heel moeilijk vinden omdat ze het eigenlijk niet snappen. Ze hebben geen technisch begrip van hoe het in elkaar zit. Hartstikke goed dat we met het Toepassingskader hebben geprobeerd een toegankelijker versie van de Webrichtlijnen te maken. Maar die is nog steeds véél te moeilijk. Eigenlijk moet je terug naar een lijstje van 5 tot 10 punten op managementniveau, dat ze kunnen afstrepen: heb ik iemand benoemd, heb ik het geborgd in de organisatie, heeft de leverancier ondertekend, heb ik het gecheckt. Dan heb je het geregeld. Een stappenplan dat je simpel kunt printen en aan iemand voorleggen. 'Dit is het stappenplan dat we moeten doorlopen om aan de wet te voldoen'.

JH: 100% mee eens. Maar toch krijg je dan altijd discussie dat het niet strookt met de werkelijkheid van de norm. Vanuit Microsoft hadden we ook 9 tips en daar was veel kritiek op, dat het de norm niet dekt.

RR: FS geeft juist aan dat het een procesvraag is en geen technische vraag. Bij Microsoft was het alsnog techniek. Hier gaat het om een checklist over het proces. Een heel andere benadering waardoor het op de bestuurstafel terecht kan komen. Waar moet je als bestuurder op letten. Dat is naar mijn mening de oplossing voor dit vraagstuk. Techniek is nou eenmaal niet makkelijk. Grote probleem is dat nog steeds wordt gehamerd op de technische toepassing. Ga het procesmatig aanpakken. Kort lijstje, makkelijk uit te leggen. In Canada wordt dit al jaren gedaan en werkt het.

Je kunt nog differentiëren naar verschillende rollen: de professional, de manager die de professional moet aansturen, daarboven de CEO of wethouder die daar een rol in heeft. Beschrijf die rollen. Geef per rol aan wat er gedaan moet worden.

FS: en ben het met MG eens: maak heel erg duidelijk wat de relatie is tussen de norm en het kader. Beschrijf heel duidelijk dat het voldoen en claimen van conformiteit aan de norm hangt, en dat het Toepassingskader je helpt om te begrijpen wat voor dingen je praktisch moet doen.

AF: ik denk dat het onderscheid tussen normatief voldoen en beleidsmatig voldoen ook niet heel bekend is. Niet kenbaar gemaakt. We moeten een slag maken in de communicatie richting gemeenten om dingen scherp te zetten. Bijvoorbeeld ook: wat is wel en niet een goede verklaring. We nemen dit allemaal mee, en tips zijn altijd welkom.

Besluit:

Vraag over positionering Toepassingskader wordt aan BZK gesteld.

Tips over procesaanpak worden meegenomen in traject communicatie.

Voordat besloten wordt over een eventuele tussentijdse update van het Toepassingskader moeten de revisies zichtbaar zijn. RR gaat dit proberen te realiseren.

3. Bespreking adviezen vanuit de WEG van vergadering 11-11-2015

3.1 Advies DigiD Timeout

Ter info: Het advies voor het DigiD-vraagstuk is al uitgebracht. MG zou nog extra informatie opvragen bij een professor uit Nijmegen.

MG: ik heb contact gehad met hoogleraar H. van Balkom van universiteit Nijmegen. Daarnaast ook gekeken naar onderzoek naar professor van Dijk, Groningen naar hersenonderzoek van mensen met een functiebeperking. Daarnaast heeft MG contact gehad met L. Wauters (Kentalis Pontem) en M.F. Steehouder (Twente).

Het onderzoek van van Balkom gaat over de tijd die iemand nodig heeft om iets te doen. Uitkomst is: als je een profiel hebt van de complexiteit van een taak kun je iets over een tijdsindicatie zeggen. Maar er zijn zoveel indicatoren nodig dat je per doelgroep en per object moet kijken. Zij hebben ook geconstateerd dat er ooit onderzoek hiernaar is geweest en dat op grond daarvan die 10 x 15 minuten is vastgesteld. Maar dit is niet hard, want er is nooit onderzoek gedaan naar de effecten ervan op gebruikers. Ze hebben gewoon een uitgangspunt gekozen op grond van een hele grote populatie die is bekeken. Deze regel heeft een indicatief doel.

RR: maar in WCAG is het normatief.

MG: inderdaad, dus daar zit het verschil.

AF: Concreet: er ligt dus een advies voor DigiD. Dit zouden we kunnen verrijken met onderzoek, maar dit is dus zo contextueel dat dat moeilijk is?

MG: Ik zal het verder uitwerken [actiepunt MG] en dan kunnen we als werkgroep kijken wat we richting het W3C vragen. We maken dan ook een casebeschrijving van de huidige praktijk van het W3C. Planning: halverwege januari klaar.

AF: akkoord. Advies dat nu al staat kunnen we nu delen richting BZK.

3.2 Advies kopregels

Ter info: JH heeft het advies aangevuld met voorbeelden.

JH: ik heb een aanvulling met voorbeelden opgesteld en naar teamleden gestuurd. Geen reactie gekregen.

AF: dit beïnvloedt het standpunt niet, want daar is al over gestemd. Dus het advies kan naar SIMgroep.

JH: Heb ik al gedeeld, zij hadden een antwoord nodig. De tekst staat nu nog in een concept op de pagina van de Webrichtlijnenexpertgroep.nl. Wel akkoord gekregen van WF maar nog niet van IR.

AF: nu aansturen op afronding, dan kunnen we het afvinken. Verwacht je nog

een reactie van de groep?

JH: het is gedeeld. Als er over een week geen reactie is is het afgehandeld.

AF: Laten we een afspraak maken. Nu wachten we vaak op elkaar.

JH: Misschien is het een goed proces dat ik na iedere vergadering de actiepuntenlijst doorstuur en mensen gericht vraag wat terugverwacht wordt op welke termijn.

AF: En na verstrijken van de termijn is het gewoon klaar.

AF: Laten we de procesafspraken maken dat er een termijn voor reageren is. Niet gereageerd geldt als akkoord. [actiepunt AF / MV]

Besluit:

In het protocol van de WEG wordt opgenomen dat er gedeelde stukken een termijn wordt aangegeven waarbinnen WEG-leden kunnen reageren. Als ze niet hebben gereageerd binnen de termijn geldt het als een akkoord.

3.3 Advies knoppen en links

Ter info: WF heeft een bezwaarstem uitgebracht tegen het advies voor knoppen en links en per e-mail ondersteunende documentatie gestuurd voor zijn standpunt.

WF: Alles staat in het document. Naar mijn idee is de onderbouwing van het advies behoorlijk onder de maat. We doen tekort als we daar genoeg mee nemen. Uitspraken als 'regels over de vormgeving van elementen zijn ook niet te vinden in Webrichtlijnen 2' zijn heel duidelijk niet waar en kunnen ook schadelijk zijn als mensen dit lezen en hier de vrije loop mee nemen. Ik zou het dus niet zo publiceren. Dat was mijn bezwaar.

FS: Ik wil mijn waardering uitspreken voor de reactie van WF. Ontzettend goed dat je het zo hebt beschreven en ik ben het ook met je eens. Dus ik denk dat het punt waar je over bent gevallen ook valide is en we moeten bespreken of we dat niet uit de tekst willen hebben, ondanks dat het al is vastgesteld. En eens met de algemene insteek dat we echt hoge kwaliteit moeten leveren.

AF: We hebben dus dit vraagstuk al behandeld, afgetikt en erover gestemd. WF heeft meer tijd genomen om zijn tegenargument goed te verwoorden. De vraag is hoe nu verder. Ik zie jou (FS) meebewegen.

FS: ik ben het wel eens met de conclusie van het advies, maar de onderbouwing/formulering ga ik mee met WF dat die nog niet goed is. Het is dus een punt van overweging dat er nu iets in die tekst staat waar we niet gelukkig mee zijn. Wat doen we hier mee.

WF: het is vooral een oproep aan de groep om wat scherper te zijn dan we nu

hebben gedaan met dit document.

MG: we moeten blij zijn dat WF ons hierop attendeert en kijken of we de onderbouwing kunnen aanscherpen.

Stemmen

Het advies blijft hetzelfde, maar de verwoording maken we beter.

De meerderheid is voor een aanpassing.

BD: Ik heb het origineel geschreven en aan iedereen voorgelegd, en toen viel niemand erover. Als dat nu wel zo is dan mogen degenen die erover vallen het aanpassen. Ik ben het niet oneens met WF maar heb wel commentaar op de bronnen die hij aandraagt. Want iemand die geen probleem ziet in het vraagstuk gaat er ook niet over bloggen. Je moet dus met een voorbehoud naar deze bronnen kijken. Ik kan me er wel in vinden dat de argumentatie scherper moet, maar jammer dat het niet eerder is aangegeven.

WF & FS: dit trekken wij ons ook aan.

AF: Er is een discussie gevoerd, maar dan moet je ter plekke reageren. Vaak ligt er een hele wereld achter een argumentatie. WF heeft de tijd genomen om dat uit te zoeken en op papier te zetten. Het is legitiem om dit nogmaals te bekijken.

JE: dit lag ook aan de vraagstelling die maar op één techniek wees. Daardoor focusten we ons daarop.

BD: moeten we strenger zijn met de manier waarop vragen worden gesteld? Dan kunnen we betere antwoorden geven. Maar het wordt ook een bureaucratisch geheel om een vraag te stellen.

RR: Het proces om een vraag te stellen duidelijker maken. Iedereen mag een vraag indienen. Daarna kijkt de WEG of de vraag duidelijk genoeg is om te beantwoorden. Daarna eventueel vragen om extra informatie. Dan maak je de drempel niet hoger maar heb je wel een beter uitgangspunt.

Besluit

WF en FS gaan opnieuw naar de onderbouwing kijken. Planning nieuw voorstel: eind januari. [actiepunt WF en FS]. BD kan er vervolgens in februari naar kijken. Het voorstel ligt er vóór de volgende vergadering.

4. Terugkoppeling NEN-bijeenkomst

JH: ik vroeg vorige vergadering wie zou gaan en toen zag ik één hand. Vervolgens zie ik heel veel WEG-leden.

Wie er onder andere waren: WF, JE, IR, JH, BD. Daarnaast nog anderen uit de 'inner circle' rond toegankelijkheid, maar ook wat andere gezichten.

JH: Samenvatting bijeenkomst: NEN inventariseert of er vanuit Nederland de

wens is om de Britse standaard te gebruiken als ISO standaard. Die standaard gaat over de manier waarop organisaties toegankelijkheid kunnen adopteren binnen hun organisatie. Er zijn een aantal vragen behandeld: is er behoefte aan zo'n standaard?

AF: dit gaat over een processtandaard uit de UK. Waarom die? Hebben ze daar een belang bij? Hoe hangt dit samen in een breder EU perspectief?

BD: deze vraag is ook gesteld bij de NEN-bijeenkomst. Er is blijkbaar een bepaalde fase waarin een standaard opnieuw geëvalueerd wordt. Deze standaard zit nu in deze fase. De Britten vinden dat dit wel een standaard is die internationaal gebruikt kan worden. Dus in plaats van een nieuwe standaard maken ze er dan een internationale Iso standaard van.

AF: heeft iemand de norm bekeken? (ja, RR).

FS: ik heb het idee dat dit niet echt relevant is omdat het gewoon is ingebracht bij de NEN. Zij zijn gewoon het proces gestart met deze standaard en vragen onze input. Wij kunnen alleen input geven en meevaren.

AF: iedereen is daar vrij in. Ik kijk er met een andere bril naar, namelijk beleidsmatig: wat zou je hiermee moeten?

BD: overigens is BZK ook betrokken, want Leon van de Ven was uitgenodigd. Hij was er niet.

AF: ik was ook uitgenodigd, maar als wij (Leon en AF) daar zitten geeft het direct meer gewicht. Zonder last of ruggespraak is voor ambtenaren iets lastiger, dus wij nemen een meer afwachtende houding aan. Maar dit is mijn persoonlijke mening.

BD: NEN zit ook in een ontdekfase waarin ze kijken welke standaarden er nog meer zijn voor processen rond toegankelijkheid.

WF: Het is niet zo dat deze norm nu de ISO standaard wordt. Er is gevraagd of er interesse is om een ISO-norm te ontwikkelen. Dat was het doel. Nederland gaat de vraag of er interesse is voor zo'n norm met 'ja' beantwoorden. Pas daarna komt de vraag hoe die ingevuld gaat worden. ISO-standaarden zijn nergens verplicht, Europese standaarden wel. Het wordt dus geen verplichting.

RR: Maar een ISO-standaard kan wel verplicht zijn.

MG: Dan wordt het een ISO / CEN standaard. Dat is een apart proces. Sommige standaarden zijn ISO / CEN en hebben een wettelijk kader en dus een andere status.

RR: in de Europese directive wordt verwezen naar een CEN standaard. ISO 40500 (ETSI). Er staat dan bij: deze norm is woordelijk gelijk aan WCAG 2.0. Dat is heel verwarrend, maar juridisch waterdicht.

MG: Iedere laag laat zien wie daarmee geaccordeerd heeft. Dat is het proces van harmonisatie.

FS: uiteindelijk zou het mooi zijn als je gewoon op managementniveau een paar

simpele regels kunt communiceren. Deze standaard is dat eigenlijk: een handvat voor organisaties om het te regelen. Die regels heeft het management nodig, je kunt dan verwijzen naar de ISO-standaard.

5. Terugblik & vooruitblik 2015 – 2016

AF: we hebben met de WEG veel tijd gestoken in de uitgangspunten, het bezoldigingsvoorstel, waar gaan we wel en niet over. Daarom nu een tussentijdse evaluatie. Hoe vinden we het gaan. Wat is goed, wat kan beter, waar moet het anders?

Mijn beeld: gaandeweg zijn we dingen aan het ontdekken. Mijn beeld is dat we met de compactere vraagstukken vaart krijgen, een goede werkwijze hebben. Tegelijkertijd ook het gevoel dat we er nog niet helemaal zijn. De groep is heel divers, verschillende achtergronden en aanvliegroutes. Dat blijft zo. Zeker als ook gemeenten aanschuiven met weer een ander kennisniveau en een ander verhaal. Daarom wil ik langs iedereen een rondje maken: hoe kijk je terug op afgelopen jaar?

–

JH: Heel blij met constructieve oplossingen laatste twee sessies. Ik merk dat er nog steeds, ondanks dat we hier zonder last of ruggespraak zitten, veel wrijving is over de positie van deze of gene – personen dus, niet organisaties. Maar dat is onvermijdelijk. Ik denk dat we nog meer kunnen bijdragen aan de logica rondom Webrichtlijnen in de markt. Mijn voorkeur voor volgend jaar is dat we eenduidig communiceren, dit delen met onze achterban. Ik denk dat daar nog wel wat meer lijn in mag komen, de communicatie naar de markt.

–

EW: Eens met JH. Het kwam langzaam op start, maar nu beginnen we meters te maken. We krijgen processen beter in kaart. Ik denk dat we vragen uit de markt nu ook sneller kunnen afhandelen. Dus voor volgend jaar denk ik dat we gewoon door moeten gaan zoals we doen en besloten hebben te gaan doen. Ik vind het belangrijk dat we hier met z'n allen zijn. Misschien moeten we nog wat beter gevonden worden door de mensen die ons nodig hebben.

–

GB: Voor wie zijn we er nou? En zijn we daar ook zichtbaar voor. Ik denk dat we moeten oppassen dat we hier niet alleen zitten voor elkaar. Dat was wel zo. In 2016 gaan we pas echt beginnen. Als ik in de Rijksoverheid rondkijk dan kent niemand ons. We willen toch de mensen helpen met de toepassing van toegankelijkheid. Hoe gaan we dat doen? Hoe zien ze ons, worden mensen daar enthousiast van omdat we dingen duidelijker maken? Het zou mooi zijn als we dat kunnen doen.

–

WF: eens met voorgangers. Ik vraag me nog af of wat we doen ook toegevoegde

waarde heeft voor BZK? Zijn we wat BZK van ons wil of verwacht BZK andere dingen? Wat heeft BZK nodig? Hier zou ik op willen reflecteren. De vraag is of we voor BZK bezig zijn, volgens de statuten wel namelijk.

AF: relevante vraag. Onze positie is lastig. We zitten hier zonder last of ruggespraak. Want dit is geen politiek debat, dat wordt elders gevoerd. We willen hier antwoord geven op vragen waar de markt op loopt. Maar tegelijkertijd is het veld erg gepolitiseerd. Daarnaast kunnen vraagstukken op tafel komen waarmee je een inkijk krijgt in organisaties (zoals bijvoorbeeld DigiD). Eén van de uitgangspunten is dat we de opdrachtgever niet in verlegenheid brengen. We moeten kijken hoe we hier in staan en erover kunnen afspreken. Ik agendeer dit voor de volgende keer. [actiepunt AF]

JH: Dit is een heel belangrijk punt. Er moet ook een mate van vertrouwen zijn dat wat hier wordt besproken in volledige openheid en transparantie plaatsvindt.

AF: kan dat altijd?

EW: Als dat niet kan zijn we toch capabel om het binnenshuis te houden?

JH: Waar ik op doel is bijvoorbeeld dat als ik vraag of mensen naar de NEN-bijeenkomst gaan niemand iets zegt en vervolgens iedereen daar is, dan begrijp ik dat niet.

RR: kan ook zijn dat ze de uitnodiging toen nog niet hadden.

JH: ik heb het gevoel dat niet iedereen de vrijheid voelt om open te communiceren.

RR: Daar is misschien een reden voor, interessant om te achterhalen wat die reden is.

AF: Ik parkeer hem even en agendeer dit voor de volgende keer om door te gaan met het rondje. [actiepunt AF]

–

KM: Niet veel toe te voegen. Opstarten duurde lang. Maar voor de markt is het nog niet duidelijk wanneer ze waar terecht kunnen. Verschil tussen de TEC T&G en de WEG nog niet helemaal duidelijk. Ik kan ook niet altijd specifiek benoemen waar mensen naar toe moeten.

JE: daar zit ik ook mee. Soms zijn er interpretatievraagstukken, zoals over knoppen en links. Je hebt toetspartijen die een mening hebben, je hebt wat de norm zegt, en wat ik ervan vindt. Ik zou alle besluiten op één plek willen zien.

AF: dit is belangrijk: je hebt de TEC T&G, de WEG, en ik vind er ook nog iets van. Dragen we de besluiten waarvoor we stemmen in de WEG ook allemaal uit, ook als we er tegen zijn? Het gaat om meerderheidsbesluit, maar persoonlijk kun je een andere mening hebben. Wat doe je in de praktijk?

JE: als ergens een besluit is vastgelegd, dan verwijst ik daarnaar, wat mijn mening ook is. Maar belangrijk is dat er één plek is, maar daar moet dan ook alles staan, ook wat elders besloten wordt, bijvoorbeeld door toetsinstellingen of

andere experts.

FS: Op de vernieuwde site van de Webrichtlijnen zouden de adviezen van de WEG moeten staan.

AF: de site voor de WEG is nu tijdelijk. Op de nieuwe site krijgt dit absoluut een plek, met verslagen en alles. Maar je moet ook nog bedenken, dat heb ik wel geleerd afgelopen periode, dat dingen online zetten nog niet betekent dat iedereen het weet. Dit is een van de vragen die we aan BZK gaan stellen. Los van het feit dat informatie beschikbaar moet zijn en als autoriteit moet gelden, moet je ook nadenken over hoe je het verhaal over de Bühne brengt.

JE: Er spelen twee dingen. Wat wij hier bespreken en de weg naar een besluit. En het besluit zelf. Je moet dat op twee verschillende plekken in je site hangen, zodat je niet door al die documentatie heen moet om een besluit te vinden.

AF: eens. Eerdere besluiten kunnen gelden als jurisprudentie.

–

RW: Ook niet veel toe te voegen. Ik was er niet vaak maar ik heb wel alle stukken kunnen lezen. Ik heb ook het idee dat we op stoom komen. Het wordt compacter en meer to the point wat geproduceerd wordt. Ik ben zelf bezig met het volgende. In de internationale community van Typo3 komt de vraag: kan er niet een accessible distributie van Typo3 omen. Er is nu een vraag of daar budget voor kan komen. Ik probeer dit onder de aandacht te brengen binnen besturen.

–

FS: ik vind dat we de afgelopen 2-3 bijeenkomsten hebben laten zien waar we een toegevoegde waarde hebben met de adviezen die we uitbrengen.

–

MG: Kleine aanvulling. Wij brengen adviezen uit, maar krijgen we vanuit BZK ook nog te horen dat zij die onderschrijven / vaststellen?

AF: Goed punt. Het moet geformaliseerd worden. Want als BZK zegt dat ze het er beleidsmatig niet mee eens zijn, dan hebben wij pech.

MG: Dit is ook het onderscheid waar de politiek en beleid begint, en onze rol ophoudt. Daar moeten we nog iets scherper naar kijken. Dan kun je je eigen rol ook beter oppakken en je makkelijker met elkaar verhouden in de groep.

AF: klopt. Je zit op een kruispunt van een politiek speelveld, interpretatievragen vanuit de markt en dan komt dat bij elkaar. Zeker vanuit mijn rol als ambtenaar moet ik daar goed over nadenken.

MG: Iedereen vindt de aanloop lang, maar ik denk niet dat het verloren tijd is. Dat was nodig, daardoor is het systeem nu goed.

AF: Ik merk wel dat er onderscheid is tussen de compactere vraagstukken en de grotere. Die zijn soms te groot, daar heb je meer kaders nodig qua uitvoering en budgettering. Die moet je projectmatig aanpakken. Misschien moet je die vragen over planning en budget niet hier neerleggen. Je moet van tevoren de kaders

goed aangeven: dit is de route waarlangs dit ingevuld gaat worden. Ik had misschien te hoge verwachtingen dat er wel even door de experts een planning zou worden uitgezet.

BD: ik denk dat we wel kunnen concluderen dat het een verkeerde vraag was.

AF: ja, maar dat is meteen een kwalificatie. We zitten ook in een traject.

BD: Het soort vraag past wel goed binnen de werkgroep, maar op dit moment was het de verkeerde vraag omdat de kaders niet duidelijk zijn. Daarom konden we niet verder en niet plannen.

AF: Dit is daarom voor mij als voorzitter en als verantwoordelijke voor de financiën een leerpunt. Maar ik denk ook dat je als werkgroep ook moet zeggen: we lopen tegen deze vraag aan, we kunnen niet verder. In plaats daarvan werd de discussie scherp gevoerd, vooral vorige vergadering. Is niet erg, maar de vraag is of het constructief is. Leerpunt voor de werkgroep is: moet je doorworstelen of op een gegeven moment zeggen: dit leg ik terug. Je moet hier transparant en volwassen over kunnen praten.

–

RR: het heeft een paar vergaderingen geduurd voordat we uit het wiegje kwamen. Ik denk dat vandaag ook dankzij FS een belangrijke stap is gezet, want hij heeft het over proces. Dat heb ik tot dusverre wel gemist. We houden ons nog steeds bezig met het object de website. Ik hoop dat dit nader wordt uitgediept, hier kan winst behaald worden. Wat mij betreft gaat het de goede kant op.

–

BD: alles is gezegd, geen aanvullingen.

–

AF: kan ik concluderen dat we met z'n allen wel positief zijn?

WEG: eens.

GB: ik zit hier het liefst als je echt het verschil maakt. Dus over de vraag of het positief is: afgelopen jaar hebben we nog niet het verschil gemaakt. In 2016 zouden we dat wel moeten doen. Dus ik ben neutraal.

AF: anders verwoorden: we zijn op de goede weg.

GB: eens, maar ik streef wel voor het verschil maken. Als groep kun je met de adviezen en de hele sfeer rond het onderwerp een verschil maken.

FS: maar we geven advies, we nemen geen besluiten.

AF: Maar indirect heb je wel invloed. BZK kijkt naar het proces. Is dat transparant verlopen, hebben stakeholders de kans gekregen om mee te praten, enzovoorts. Nu kijkt BZK misschien nog met argusogen naar de adviezen, maar de vraag is of wij als gremium ook een autoriteit kunnen worden op bepaalde vraagstukken. Dan krijg je een andere positie. Maar dan moet je wel leveren. Dit moeten we in 2016 nog laten zien.

6. Rondje langs de velden

AF: aantal punten.

1. Website is al aan de orde gekomen. Wordt belangrijk communicatieplatform. We gaan gebruikmaken van het Platform Rijksoverheidswebsites.

JE: komt er ook weer een nieuw overzicht van 'pas toe of leg uit' van gemeenten?

AF: dat is het volgende punt. We zijn nu bezig met een ander rondje langs de velden. We hadden een rapportage op de website, maar deze was verouderd. Deze data zijn we gaan updaten. Niet elke verklaring is in detail bekeken, maar hoog over. Dit was aanleiding om contact op te nemen met gemeenten op basis van de verklaring die ze wel of niet hebben. We kijken naar aspecten van die verklaring.

JE: dit slaat wel aan, want ik zie updates.

AF: we nemen de bevindingen mee en leggen ook vast welke gemeenten toezeggingen doen. Dit publiceren we niet maar we nemen dit mee in de actie begin 2016 (opnieuw contact opnemen). Het belronkje levert ook veel inzichten op die misschien leiden tot een andere insteek van het overzicht. Bijvoorbeeld: je voldoet niet aan de vormvereisten maar de verklaring is wel heel bruikbaar. Er zijn dus veel grijstinten. Hoe ga je om met dit soort verklaringen, keur je die af of niet? Betekent dat je diep in de verklaringen moet kijken, maar dit is veel werk.

Ander punt genoemd in AO: De TU Twente is bezig met een onderzoek. Ze aggregeren informatie uit allerlei bronnen (handmatige inspecties, automatische toetsresultaten van Gewoon Toegankelijk en wellicht andere, de informatie die wij verzamelen), en ze kijken: kun je op basis van die geaggregeerde resultaten uitspraken doen over: waar staan we nu? Is het mogelijk om KPI's te identificeren? Voorspellers van toegankelijkheid? Bijvoorbeeld: als een organisatie maatregelen heeft getroffen, leidt dat dan tot een betere toegankelijkheid.

RR: Is er ook aandacht voor de kwaliteit van de data? Dat is heel belangrijk, anders kun je niet goed aggregeren.

AF: Jazeker. De vraag is ook of je überhaupt kunt aggregeren, want de data is heel verschillend van aard. Je hebt harde cijfers, maar ook tekstuele verklaringen. Kun je daar wat mee? TU Twente gaat dit formeel vaststellen.

—

JE: de focus ligt er op het CMS en de voorkant van de site, en niet op de systemen erachter. Jeroen Pastoor merkt dat ook. We zijn nu 5-6 jaar later. Volgens mij zijn een aantal gemeenten al veel verder. De focus op alleen het CMS is dus te beperkt, dit moet breder. Dit is in het verlengde van de vraag van WHA over zaakleveranciers.

FS: Ik sluit me hierbij aan. Je moet naar web presence in brede zin kijken. Voor mij is bijvoorbeeld nu de uitdaging: ik heb een rapport gekregen dat een aantal

pdf's op de site niet voldoen. Deze kunnen we niet lozen. We krijgen dus nooit meer dat groene mannetje. We doen het daar niet voor, maar het feit dat we niet meer voor 100% kunnen voldoen vind ik wel een groot probleem. Dat kan ik niet oplossen. In de wereld spelen pdf's een grote rol, ze komen van alle kanten. Daar kun je processen op inrichten, wat wij ook willen doen, maar je blijft met het probleem zitten dat je pdf's hebt die nooit zullen voldoen. Vanuit puristisch standpunt vind ik dit heel jammer dat we dan niet het groene mannetje kunnen krijgen.

WF: waar komt dit dan vandaan? Het is toch niet nieuw dat pdf toegankelijk moet zijn?

AF: ik vind dit heel interessant, een case die je misschien uitgebreider zou moeten beschrijven. Je hebt een gemeente met pdf's. Er zit iemand met veel kennis (FS) die het blijkbaar niet voor elkaar krijgt. Wat zegt dit, welke conclusies verbinden we hier aan?

EW: En dit speelt bij 100% van de gemeenten!

BD: als ik het zo hoor is het weer puur een organisatorische case. Ik geloof dat FS het best kan, maar dat het blijkbaar in de organisatie niet kan of niet wil.

JH: Maar dat is de realiteit. Je zult altijd tegen de situatie aanlopen dat dingen buiten de kaders vallen.

RR: Je moet ook niet sturen op die 100% maar op de prestaties en inspanningen van de gemeenten, wat ze eraan doen. Zolang je dat niet doet blijf je dit vervelende gevoel hebben van mensen die heel veel inspanningen doen maar zich toch niet goed voelen.

JE: Je hebt hier een partij die het waanzinnig goed doet. Maar zeg je: pdf hoeft niet, dan doet niemand het meer. Hetzelfde geldt voor geografische kaarten. Dat doet ook niemand, terwijl het voor sommige kaarten heel makkelijk kan. Als we een uitspraak hierover doen moeten we kijken over welke pdf's het dan gaat die niet toegankelijk te krijgen zijn.

AF: daar zou ik wel een case van willen. Het wordt nu vaak heel hoog over gedaan, maar dit is echt een case. Dit kan leiden tot zo'n stappenplan, of wij kunnen er wat mee richting BZK.

MG: laat die case dan over twee lijnen lopen: je hebt het product (de pdf) en daarnaast hoe het zit in het beleid en de organisatie, wat zijn daar de hickups. Zou het probleem er ook zijn als er onbeperkt tijd en geld was? Je moet de case over die twee assen beschrijven. Hoe hebben die punten invloed op een negatief of positief besluit.

EW: in veel gevallen is er überhaupt geen besluit, omdat de vraag niet gesteld wordt of er geen kwestie van wordt gemaakt.

MG: Of juist omdat ze denken: pdf hoeft toch niet.

FS: ik zal dit op papier zetten.

EW: is het zo dat als de burgemeester zegt: hier heb je een zak geld, los het maar op, dat je het dan kan oplossen?

FS: als geld en inzet geen probleem was kon ik het denk ik oplossen. Maar moeilijk is: het besluit is genomen om zaakgericht te gaan werken, en daarbij het systeem van documentmanagement te gaan opplussen met een zaakgericht-werken-module. Dan hang je dus aan je zaaksysteem. Ik heb mijn stinkende best gedaan om dit voor het voetlicht te brengen, maar de organisatie besluit anders. Maar het eindresultaat is dat we nog 10 jaar werken op basis van documenten in plaats van digitaal.

Het is ook een ketenprobleem. Zo zetten we ruimtelijke plannen op onze site, omdat ruimtelijkeplannen.nl zo problematisch is dat je mensen daar niet naar toe kunt sturen. Berichtenbox mijnoverheid: het zou verboden moeten zijn daar pdf's in te stoppen. Dan los je het op.

AF: dit zetten we op de agenda voor de volgende keer [actiepunt MV]

–

RR: twee mededelingen.

Ik ben betrokken geweest bij een Europees onderzoekstraject. Vorige week was de afronding. De resultaten zijn beschikbaar op www.eiii.eu. Dit gaat over processen, aggregatie van resultaten, tooling.

Sinds vorige week ben ik niet meer actief betrokken bij de webrichtlijnen. Ik doe andere dingen. Ik ben bezig met een overdacht aan MV.

Of ik in de WEG blijf is nog een vraag.

–

MG: volgende week is een gesprek tussen Drempelvrij en BZK over een meer beleidsmatige afstemming om te komen tot één plek voor autorisatie. Maar gezien het AO en wat daar ter sprake kwam had het gesprek beter voor dan na het AO kunnen plaatsvinden. We wachten de uitkomst nog af.

–

BD: De EBU spreken zich fel uit over het op handen zijnde concept van de EU directive voor Web Accessibility. Ze vinden het een disgrace. Er is veel buiten scope geplaatst. Ik vond dat voor een belangengroep een sterk signaal. Ik vroeg me af wat je hier als WEG mee moet. Vinden we hier iets van en moeten we gevraagd of ongevraagd een advies uitbrengen als WEG?

AF: is in tweets rond AO ook aan de orde gekomen. Voor BZK is het geen nieuws. Het mandaat van de WEG ligt niet bij het beleid, maar producten. Laten we ons focussen op dingen waar we mandaat voor hebben. Dit is echt politiek, een lobby. En we zitten hier zonder last of ruggespraak.

RR: maar dit gaat over de norm, valt het dan toch niet binnen de WEG?

AF: Ik wil niet bagatelliseren wat we hier doen, maar we spelen hier op het kleine schaakbord, BZK speelt op het grote. Laten we ons richten op zaken waar we het

mandaat voor hebben.

RR: Hoe groot acht je de kans dat als op EU niveau wordt besloten dat er een afwijking van de norm komt, dat wij het verwijt krijgen: 'waarom vinden jullie daar niks van?'

GB: Wij acteren op verzoeken. Dus als iemand een verzoek indient gaan we dat behandelen.

WF: we kunnen aan BZK vragen of er behoefte is aan ons advies?

MG: Bram heeft nu dus dit onderwerp ingediend.

BD: De vraag was of het binnen de scope valt. Als dat zo is dan kan ik hem inbrengen.

AF: Even doorredenerend. De vraag komt binnen, wat is dan het mogelijk advies dat we gaan uitbrengen?

GB: Dat we iets constateren en daar iets van vinden en BZK het volgende advies hierover willen geven.

AF: hoe zit het met mandaat als je advies uitgeeft. Geven we advies over de norm? Nee. Over het Toepassingskader: nee. Over de verklaring: nee.

MG: we kunnen wel advies uitbrengen, want in de standaard staat dat we WCAG AA volgen. En nu komt er in het EU directive deze situatie. De vraag is: wat is het leidende kader en wat kan onze rol hierin zijn om ons toch aan de internationale norm te houden. Dan heb je in ieder geval geadresseerd dat het aan het schuiven is.

RR: Maar dit is nog niet vastgesteld. Nederland participeert in de werkgroep. We weten niet eens wat het standpunt is in deze werkgroep. Maar het is wel een vraag die opkomt want het raakt de norm direct.

EW: Even voor mijn beeldvorming. We hebben dus straks Europese wetgeving. Daar gaan we ons aan houden. Maar kunnen we niet buiten die lijnen er nog wat bovenop zetten zoals we nu ook doen met Universeel?

BD: ik heb begrepen dat een directive de laagst mogelijke optie is die je kunt doen. Maar er zijn vaak ook harmoniserende regels die je direct moet toepassen. Daar mag je dus niet van afwijken. Je mag als lidstaat dus wel dingen toevoegen aan een directive.

AF: Maar zijn we toegankelijkheidsexperts of wetgevingexperts?

BD: Als ik een vraag zou indienen, dan zou dat zijn: 'als deze directive standhoudt, wat is de impact op de toepassing van de norm en zijn daar vanuit het standpunt van normprofessionals risico's en bezwaren aan verbonden?'

BD: ik zal dit uitschrijven voor de volgende keer, en dan kunnen we daarna besluiten of we deze vraag gaan behandelen.

EW: stel het dan zo op dat er een advies aan BZK uit kan komen, want dat is toch de bedoeling?

JH: bedenk ook dat het EU directive in grote mate lijkt op wat in het Toepassingskader is beschreven als ontheffingenlijst.

Meerdere WEG-leden vragen zich af of dit toeval is.

WF: AF, kun je daar iets over zeggen of dat toeval is?

AF: Ik heb geen kennis van of het Toepassingskader is ingebracht in dat circuit. Ik vind dit wel een manier van denken die lijkt aan te geven dat men het idee heeft dat de boel gemanipuleerd wordt. Het is naïef te denken dat als Nederland een Toepassingskader heeft dat dat dan klakkeloos wordt overgenomen.

JH: het gaat er ook niet om of het hetzelfde is, maar dat er in bredere zin geworsteld wordt met pdf's, enzovoort. We kunnen het wel vervelend vinden dat dat haaks staat op de norm, maar misschien moeten we dan bedenken over hoe we dat in de toekomst minder relevant kunnen maken, dat we die problemen kunnen oplossen. We hebben geen mandaat als het gaat om beleidsbeslissingen, we kunnen advies uitbrengen maar daar blijft het bij. We moeten ons niet constant blijven verbazen erover.

FS: Ik vind dat als het moeilijk is om aan de norm te voldoen dat niet betekent dat de norm er dan niet zou moeten zijn.

De WEG is het hiermee eens.

JH: Dit moet ook het streven blijven, maar dat motiveren we niet door een EU directive dat probeert een werkbare situatie voor zoveel mogelijk mensen te creëren te bagatelliseren of veroordelen.

AF: er wordt inderdaad gezegd dat het een 'disgrace' is. Maar wat is dan wel de oplossing? Dat is de kernvraag.

FS: Mijn optiek, en daar zou ik vanuit de WEG een advies over willen opstellen, is dat je zegt: je lost geen problemen op door er 'display:none' op te zetten. Dan maak je iets onzichtbaar maar je lost het probleem niet op. Nu hebben ze gezegd: dat is moeilijk, dus dan is de norm niet van toepassing daarop. Dat is wat mij betreft een verkeerde redenatie.

EW: Er wordt vanuit de EU iets besloten, daar moet ook handhaving op plaatsvinden. Als je dat voor heel Europa opstelt dan mag je ook best zeggen: dit zijn regels waar wij ons mee bemoeien.

RR: het onderwerp is: inclusief beleid. Als je dingen uitsluit kan niet iedereen meer meedoen.

AF: ik kan er in meegaan dat dat misschien niet de oplossing is. Maar hoe los je dan daadwerkelijk dat probleem op?

EW: je kunt je ook afvragen of er wel een toegankelijkheidsprobleem is. Stel je hebt 150 ontoegankelijke pdf's, maar iemand heeft er maar 1 van nodig, waarom mag die dan niet op verzoek toegankelijk worden gemaakt? Dat is een prima alternatief.

FS: we hebben het nu over de uitvoering. In mijn optiek moet een wetgever zich

niet heel druk maken om uitvoering.

MG: Het verschil is: de wet is een norm, daar wordt je op afgerekend. Als je de wet lager legt dan waar wereldwijd afstemming over is, dan kun je daar toch wel wat over zeggen? Zoals het er nu voorligt gaat dit bij wet worden bepaald. Dat gaat dan voor alle lidstaten gelden. In het kader van inclusiebeleid den ik dat je een grote groep buitensluit, terwijl je juist een wet wilt schrijven die bedoeld is om iedereen mee te krijgen, zoveel mogelijk mensen.

JH: De doelstelling van de wet is om de toegankelijkheid sterk te verbeteren.

RR en MG: NEE! Het doel is dat de rechten van alle burgers verzekerd worden. Dat is een heel ander kader, het gelijkheidsbeginsel.

WF: Wat ik super opvallend vind aan deze discussie is dat dit weer helemaal is gericht op techniek. Dat is precies waar we vanaf willen. We willen niet dat beleidsmakers hiermee aan de slag gaan. Moeten we niet juist als feedback geven: blijf hier vanaf!

EW: Ik probeer daarom ook aan te geven: je moet ook naar het proces kijken. Daar kunnen we best wat over zeggen. Als we daarover bij BZK een advies neerleggen moet BZK daar wel of niet verder iets mee doen op Europees niveau.

WF: als experts hier zijn we volgens mij de afgelopen jaren de fout in gegaan door de technische problemen naar beleidsmensen te sturen. In plaats van dat we dat bij onszelf hebben gehouden en aan de beleidsmensen hebben aangegeven: je moet hier procesmatig over nadenken.

AF: Ik heb een vraag. Nu komt er wetgeving. Liever deze, of liever geen wetgeving?

WEG is verdeeld! Veel mensen zeggen 'liever geen wetgeving'.

Besluit

BD zet deze vraag op papier.